

وايه كاكه سهردهشت نه بارزانی و نه كهسی ئەوان خودا نین

شاخهوان شۆرش
8 ی ما 2010

رفاندنی نوسەر و رۆژنامهوان و خویندکاری زانستگه سهردهشت عوسمان، به رۆژی روناک وهکو دهلین له بهرچاوی ئاسایش له بهردهم زانستگه دا له ههولیر له رۆژی 4 ما 2010 دا، پاشان کوشتنی و فریدانی تهرمه که ی له شوینیکی موسلدا له رۆژی 6 ما 2010 دا، ئاماژه به وه دهکات که ئەم دهسته چهکاره ی بهم کاره ههلساون، دهسه لاتی ره هایان هه بووه و کهس نهیتوانیوه پیشیان پی بگریت، بۆیه توانیوانه ئەم تاوانه ئەوها به رۆژی روناک و بیمنهت ئەنجام بدن. له خه لکی کوردستان ئاشکرایه دهسه لاتی ره ها له باشوری کوردستاندا لای کین. بۆیه سهیر نییه که زۆر له گومانه کانی خه لک هیما بۆ چهکاره کانی سهر به بنه ماله ی بارزانی دهکن.

له باره ی تاوانه که وه ئاسایش هیچ نالیت و وه لایمی پرسیار ناداته وه. د. دلاوهر مینستهری پهروه ده کیشه که له کۆل خۆی دهکاته وه و ده لی دۆسیه که لای مینستهری ناوخۆیه. د. به رهه م سه روکی دهسه لاتی به ریوه بردن دوو رووداوی ههولیر و سلیمانی دهخاته ژیر یه ک جوړی تاوان و تیکه لیان دهکات، ده لی، "گه ران به داوی بکوژانی ئەو دوو رووداوه به وردی دهستی پیکردووه، به هه ولی هیزه کانی ئاسایش هه ندی سهره داومان دهست که وتوووه".

پیشتر سه بارهت به کوشتنی نوسەر و رۆژنامهوان سو رانی مامه حه مه سیناریۆیه کی له م شیوه یه دروستکرا و به لاینرا که تاوانبارن بدۆزنه وه، به لام ههر گو تن بوو و هیچ نه کرا. به رد له سه ر فایله که دا داندرا و بیدهنگی له تاوانه که کرا. سه بارهت به تاوانه که و تاوانکاران به پیی به لگه کان گومان له هیزه کانی سهر به دهسه لات کرا.

تیرۆرکردنی سهردهشت رفاندن و تیرۆرکردنی ئاسایی نییه، بۆیه ناکرێ وهکو که د. به رهه م وایلیده کات ئەم تاوانه بخریته خانه ی رفاندنی دیکه ی تاوان که له لایه ن دهسته ی جهرده و تیرۆرستان ئەنجام ده درین. سهردهشت شتی نوسیوووه و له سه ر نوسینه کان هه ره شه له و کراوه. ئەو دژی خیزانی دهسه لاتداری نوسیوووه و له لایه ن خه لکی نه ناسراوه وه هه ره شه ی کوشتنی لیکراوه، که به ئەگه ری زۆر و به پیی گو تنه کان ئەو که سانه ی هه ره شه که یان کردووه به خیزانی دهسه لاتداره وه به نندن. پاشان که سیک له بهرچاوی هیزه کانی ئاسایش و له بهردهم زانستگه دا بر فیندریت، ئاسایش ده توانی له چی ئەو تاوانه بکو لیته وه؟! له کاتی که ئاسایش خۆی له ئاست ئەم هیزه دا بیده سه لاته.

وهکو زۆری دیکه نازانم کێ له پشتی تاوانه که یه و کێ به تاوانه که ههلساوه، راسته به لگه و گو تنه کان ئاماژه به چهکاره کانی سهر به خیزانی دهسه لاتدار دهکن، به لام بی سه لماندن وهلامه کان نادیارن. ئەگه ر خیزانی دهسه لاتدار له پشتی ئەو تاوانه دا بن، تا ئەو دهسه لاته هه بی هه رگیز تاوانباران ئاشکرا ناکرین و ئەم تاونه ش به ده ردی ئەوه ی سو رانی گیانگه ش ده چیت.

به لام ئایا سهردهشت چی گو توه و چی نوسیوه؟ ئایا ئەو سنوری ئازادی ده ربیرینی به زاندوووه؟

سەردەشت لە چەند نوسىنىدا "من عاشقى كچەكەى بارزانيم"، "نە سەرۆك خوايه نە كچەكەى" رەخنەى كۆمىدىيانە لە خودى سەرۆكى ھەرېم و خىزانەكەى دەگرېت. گومان لەو دەيايە سەردەشت ئەم كچەى بارزانى ھەر دىنبىت، ھەرودەكو زۆر سەختە ژن و كچەكانى بىنەمالەى دەسەلاتدارى بارزانى بىبىندرىن. سەردەشت گالته نامىزانە و ئايرۇنيانە دەيوئ شوراى ئەستورى بە پاسەوان دەورداوى مالى سەرۆك لە قولەى سەرى رەشدا ببەزىنى و بچىتە ناو مالەكەى، پاشان كۆمىدىيانە ھەندى پلە و پاىە بەسەر خۆى و كەسوكارەكەى خۆيدا ھەرودەكو سەرۆكى ھەرېم كرديوەتى و دەيكات دابەش بكات. نوسەر تورەى و بىزارى خۆى لە ئاست گەندەلى و ستەمى مافياىى و فيودالانەى سەرۆك و كەسوكارەكەى بەم شىوہە دەردەبرېت، ھاتووہ كۆمىدىيانە رەخنە دەگرېت، كار و كرەوہەكانى خىزانى دەسەلاتدار دەداتە بەر رەخنە و تانە.

لەبەرئەوہى مەسعود بارزانى، برا و برازا و كورەكانى و كەسوكارەكانىان ھەمووى دەسەلاتدارن و دەسەلاتى يەكەمن لە باشورى كوردستاندا، ھەرودەها گەلى لە كاروكردەوہەكانىان پەيوەنديان بە بەرژوہەندى گشتى خەلكى كوردستانەوہ ھەپە، مافى خەلكە لەسەر ورد و درشتى كار و ھەنگاوہەكانىان گوتنى ھەبېت. گوتن لەسەر ژيانى تايبەتيان بكات و بە گالته و زمانى ئايرۇنيانە پەنجە بۆ كار و كرەكانىان درېژكات. ئەمە بۆ تالەبانى و دەسەلاتى ئەوانىش يا ھەر دەسەلاتىكى دىكە ھەروايە. چونكە لەم بارانەدا ئەو كەسانە كەسايەتى گشتىن و ژيانى تايبەتيان لە گەلى لايەنەوہ بە بەرژوہەندى گشتىوہ بەندە.

سەبارەت بە دەسەلاتدارانى كورد و كار و كرەوہەكانىان، مافى خەلكە بېرسىت: ئەم ھەموو دەولەمەندىە لە كوئى ھات؟ ئەم ھەموو زەوى ريزە خانوو و كارگەپە لە كوئىھات؟ ئەم دەسەتبەسەرداگرتن و تالانە بۆچى؟ داگىركردنى زەوى و دىھات و شار لە بەرچى؟ پاوانى سامانى سروشتى كوردستان بۆچى؟ ئەم رفاندن و راكىشان و ئازاردان و لەناوبردەنە بۆچى؟ زىندانى تايبەت بە چ مافىك؟ كۆيلەكردنى خەلك تاكەى؟ پاوانى بازارى كوردستان بۆچى؟ ئەم ھەموو پلەووپايە لە بە چ مافىك؟ ئەم جوداكارىيە بۆچى؟ ئەم سەرۆك و پارت پەرسىتيە بۆچى؟ خۆبەرزكردنەوہ بەسەر خەلكدا بە چ مافىك؟ ئەم ھەموو ھىزە چەكدارە تايبەتە بۆچى؟ ئەم خزمەتمىنەپە بە چ مافىك؟ چاوپۆشى لە دزى و گەندەلى كەسانى دەسەلاتدار تاكەى؟ ساختەكارى لە ھەلبىژاردن بۆچى؟ بەزۆر خۆسەپاندىن بەسەر دەسەلاتدا بە چ مافىك؟ ژياندەنەوہى سىستەمى دەربەگى و فيودالى بۆچى؟ كۆنەپارىزكردن و نەزانپىشتنەوہى خەلك بۆچى؟ بەھىزكردن و برەودان بە دەسەلاتى ئايين و مەلاكان بۆچى؟ چەوساندەنەوہى ژنان لەژىرەزەپى نۆرمە كۆنەپارىز و ئىسلامىەكان تاكەى؟ پاراستنى پياوكوژان و ژنكوژان بۆچى؟ خەساندى كۆمەلگە بۆچى؟ موچەى موقتە و برەودان بە تەمبەلى و تەوہزەلى خەلك بۆچى؟ نەھىشتن و نابوتكردنى بەرھەمە ناوخۆيىەكان بۆچى؟ ھىنانى خواردنى بەسەرچوو و دەرخواردنى خەلك بەم ژارە بە چ مافىك؟ بازركانى لەگەل دوژمنانى كورد بە چ مافىك؟ دەستلەملانى سەدام و كورەكانى بۆچى؟ دەستلەملانى توركيا و ئىرانى داگىركەر بۆچى؟ كوردكوژى بۆچى؟ بەعەرەبكردن و بەتورككردنى بەھا نەتەوہى و كەلتورىەكانى كورد بۆچى؟ رىگەدان بە تورك و بازركانە گەندەلەكانىان و قەلەوكردىان لە كوردستاندا لەسەر پىشتى كورد بۆچى؟ ھىنانى عەرەب و خەلاتى عەرەب لەسەر پىشتى كورد بۆچى؟ رزاگاركدن و پەنادانى تاوانباران و ئەنفالچيان بۆچى؟ ناپاكى نىشتىمانى تاكەى؟ دوو دەسەلاتى تاكەى؟ لكاندەوہى كوردستان بە ئىراق بى پرسى خەلكى كوردستان بۆچى؟ كوا سىستەمى فېدرالىتان؟ سېبوونى كىشەى كەركوك و ناوچە دابرىندراوہ داگىركراوہكان بۆچى؟ گريان بۆ ئىراقى ئەنفالچى لە برى چى؟ سەردانەواندىن بۆ دەسەلاتدارانى تورك و عەرەب و فارس بۆ چى؟ بەلئىنى بۆش و درۆ تاكەى؟

سەرانى دەسەلاتدار لە ھەموو ئەو پرسىيارانە بەرپرسىيارىان كەم يا زۆر، راستەوخۆ يا ناراستەوخۆ ھەپە. ئەمانە و دەيان و سەدان پرسىيارى دىكە ھەن دەبى بكرىن، مافى خەلكە سلىان لىنەكەنەوہ و بەرووى

دەسەلاتدارياندا بدەنەو. مافى خەلكە ھەروەستە لەبەرامبەر سەتم و نارەھوایيەكان بکەن و بەھوای وەلامى نىگەرانى و بىزارىيەكانى خۆياندا بکەون.

سەردەشت ھاتوو ھاتوو تۆزقالىك لە نارەھوایيەكان كە وینەى بەشىكى بچوكى ئازارەكانى خەلكە بىزارەكە دەكەن لە گۆشەيەكى بچوكى رۆژنامە و سايتەكاندا بەشىوھى خەونىكى ئايرۆنيانە دەرياندەبریت. بەپىي گوتنەكانى سەردەشت خۆى، دارودەستە تۆقینەرەكانى مەسعود بارزانى بەمە بەپەلەقاژە دەكەون و دەست بە ھەرەشەى كوشتنى ئەو دەكەن. ديارە مەسعود بارزانى ھەميشە دەلى ياسا سەرورە! ئەم گوتنە بنچينەيەكى راستى نىيە، دادگا و كانون لە ئاست سەرۆك و دارودەستەكانيدا ھىچ نرخیكيان نىيە.

بەلام ئەگەر لە كوردستاندا كانونى رەوا وەكو لە ولاتە ئازادەكاندا ھەيە ھەبوايە، كەسى رەخنەليگىراو يا ھىرشبۆسەركراو دەھات پەناى بۆ دادگا و ريگا كانونىيەكان دەبرد، ئەوسا دادگا لەريگەى پروسەيەكى رەواى كانونىيانەدا بپريارى دەدا كە ئايا ئەو كەسە پيشىلكارى كردو و ئازادى كەسىكى دىكەى شكاندو، ئەگەر پيشىلى كانونى كرديت بە پىي كانون سزاكەى ديار دەكریت.

ئەوھى بەرامبەر بە زەردەشت كراو، تاوانىكى بيئەملاوئەولايە. ھەر تەنھا سزادانى بکەرانى تاوانەكە چارەسەر نىيە، بەلكو پتويستە ئەوانەى لە پشتى بپريارەكەون سزا بدرين. ئەوجا ئەو كەسە مەسعود بارزانىيە، مەسرور بارزانىيە ياكىيە گرنگ نىيە. ئەگەر گومانەكان راست بن و چەكدارەكانى دەسەلات ئەم تاوانەيان ئەنجام دابيت، گەيشتن بە دادوهرى لە ئەمرۆى كوردستاندا لەژيژر سايەى ئەم دەسەلاتەى كە ھەيە ناكريت و تا ئەو دەسەلاتەش مابيت ناكريت. ئەو دەسەلاتدارانە تاوانى لەمە زۆر گەورەترىان ئەنجام داو كە تائىستا بۆيان چۆتەسەر، چونكە تائىستا خۆيان لەسەر ووى كۆمەلگە و دەزگا و دامەزراوەكانى ستات دان.

ئەوھى سەردەشت گوتوويەتى لە ولاتە ئازادەكاندا دەچيتە خانەى ئازادى دەربرينەو و رۆژانە لە بەرنامەى تەلەفزيۆنى و كەنەلەكانى دىكەدا زۆر لەو ھەزارە بە سەرۆك، كەسوكارى سەرۆك و دەروپەرەكەى يا كەسايەتییە دەسەلاتدار يا دەولەمەندەكان دەگوتريت. گالتە بەم كەسانە دەكریت و رەخنەى كۆمىدى و گالتەنامەيزيان ئارستە دەكریت، درۆكانيان سپى دەكرينەو، ئاماژە بە نارەھوایيەكان دەكریت ھتد. ھەر بۆ نمونە سەيرى بەرنامەى ئەمەريكى Late Show يا The Tonight Show يا بەرنامەكانى دىكەى لەم شيوەيە لە ئەمەريكا و ولاتانى دىكەى ئەوروپا بکەن، ئەوجا بۆمان دەردەكەوئ كە سەردەشتى گيانگەش ويستوويەتى ئەم ريگايە بۆ ئاراستەكردنى رەخنەكانى بگريتەبەر. ديارە ئەويش ئاگادارى ئەو ھەبوو كە لەم ولاتانەدا ئازادى و ديموكراسى ھەيە و لە كوردستاندا ئەم چەمکانە ھەر ناو، بەلام نەترسى ئەو واكردوو لە پيوستبوونى دەربرينيان بگات، سەنەكاتەو و دەريان بپريت.

مەسعود بارزانى و زۆر لە بەرپرسانى دەسەلات لە گەلى بۆنەدا ھەرەشەيان لە پيئوسە رەخنەگرەكان كردوو. ھەر وەكو كەسانى دىكە لە رابردوودا لەم چوارچىوہەدا ئازاردراون يا تيرۆركراون. بۆيە ھەرەشەى راستەوخۆى دەسەلاتدارن فاكتەريكى دىكەيە كە گومان دەخاتەسەر ئەوان لەم تاوانەدا. فاكتەكانى پەيوەستدار بەم بابەتە كە بلاوكراونەتەو و دەگوترين وادەكەن كە ھيزەكانى سەر بە بنەمالەى بارزانى دەسەلاتدار وەكو گومانليگراوى يەكەم سەير بكرين.

له ناو بردنی سه رده شت له سه ر نوسینه کانی تاوانیکه جاریکی دیکه پیشاندانی سنورداریی و بهرته نگی نازادی
گوتن و دهربرینه له باشوری کوردستاندا، جاریکی دیکه پیشاندانی بوونی سهروه ریی کانونی مافیایی خیزانی
دهسه لاتدار له کوردستاندا ده خانه روو، جاریکی دیکه نابوتی و په ککه وته یی کانون و دادگا له ئاست
دهسه لاتداردا له ولآتدا پیشان ده دات، جاریکی دیکه سنوری سوری دهسه لاتی نادیمو کراسی پیشان ده دات.